

NE NEREDE?

Bir yerin bulunduğumuz yere göre konumunu ifade etmek için genellikle doğu, batı, kuzey ve güney yönlerini kullanırız. Bunlara ana yön denir. İki ana yönün arasında yer alan yönlere ise ara yön denir. Bunlar kuzeybatı, kuzeydoğu, güneybatı ve güneydoğudur. Yönleri bulmak için çeşitli yöntemler vardır:

Güneşin Konumu : Yönleri bulmak için güneşten yararlanırız. Güneşin doğduğu yer doğu, battığı yer ise batıdır. Sağ kolumuzu güneşin doğduğu tarafa uzatırsak sağ elimiz doğuyu, sol elimiz batıyı, önümüz kuzeyi, arkamız ise güneyi gösterir. Tam öğle vakti, diktiğimiz bir çubuğun kısa gölgesi daima kuzeyi gösterir. Kuzey tarafa önümüzü döndüğümüzde arkamız güney, sağımız doğu, solumuz batı olur.

Kutup Yıldızı: Gece, güneş yoktur. Gece yönümüzü bulmak için Kutup Yıldızından faydalanırız. Kutup Yıldızı daima kuzeyi gösterir. Kutup Yıldızına yüzümüzü döndüğümüzde önümüz kuzey, arkamız güney, sağımız doğu, solumuz batı olur. Kutup Yıldızı, gökyüzündeki Büyükayı takım yıldızının içindedir. Görünümü bir cezveye benzeyen yedi yıldızın içinde yer alır.

Yosunlar : Ağaçların taşların ve kayaların kuzeye bakan tarafları genellikle yosunlarla kaplıdır. Bu durumda yosunlu tarafından yönümüzü kolaylıkla buluruz. Ağacın yosunlu tarafı ile aynı yöne döndüğümüzde önümüz kuzey, arkamız güney, sağımız doğu, solumuz batı olur.

Karınca yuvaları : Karıncalar yuvalarını yaparken, çıkardıkları toprakları yuvanın kuzey tarafına yığarlar. Yuvanın ağzı güneye, toprak yığını kuzeyi gösterir. Böylece yönümüzü bulabiliriz.

Pusula: Saate benzeyen pusulanın ortasında bir ucu kırmızı bir ibre vardır. Kırmızı ucu daima kuzeyi gösterir. Pusulanın sağlıklı çalışması için düz bir zemine konması ve manyetik alandan uzak tutulması gerekir.

Saat Yöntemi: Yönümüzü saat yardımı ile de bulabiliriz. Akrebi güneşin olduğu tarafa doğru tutarsak, saat 12 ile akrep arasından çekilecek bir çizgi güneyi gösterecektir.

Mezarlıklar: Müslüman birisi mezara konulurken yüzü kibleye yani güneye dönük olur. Sırtımızı kibleye güneye döndüğümüzde önümüz kuzey, sağımız dolu, solumuz batı olur. Mezar taşları solumuzda olduğu için mezar taşları batıyı gösterir.

Teknoloji ilerledikçe yön bulmak ya da gideceğimiz bir yere ulaşmak daha kolay hale gelmiştir. Akıllı telefonlarda yer alan GPS teknolojisi yön bulmamızı sağlayabilir. Bu teknoloji yoluyla GPS alıcısı bulunan cihazın uydulara gönderdiği sinyaller sayesinde o cihazın dünya üzerindeki yeri net bir şekilde saptanabilmektedir. Bu teknoloji araçlara takılan navigasyon cihazında da kullanılır. Cihaz, bulunduğumuz konumu tespit ederek gitmek istediğimiz yere ulaşmamızı sağlar. İnternet üzerinden elde edilen uydu görüntüleri de bulunduğumuz yerdeki bize yakın veya uzak unsurları tanımamızda önemi büyüktür.

Yön bulma konusu özellikle doğa yürüyüşleri yapan, gemi kaptanları, uçak pilotları, askerler için oldukça önemlidir. Arama Kurtarma Teşkilatı (AKUT) yön bulma ve doğal çevreyi tanıma konusunda uzmanlaşmış kişilerden oluşur ve her yıl kaybolan pek çok insana yardım ederler. Yönler doğrultusunda bir yerleri bulma ya da çevremizdeki doğal ve beşeri unsurları tespit etme zamanla bir spor dalı haline gelmiştir. Doğada yön bulma sporu yani oryantiring ilk olarak 1800'lü yıllarda İsveç, Norveç ve Danimarka gibi Kuzey Avrupa'da yer alan ülkelerde doğdu. Oryantiring, pusula ve özel olarak hazırlanmış bir harita yardımıyla yön bulunan ve zamana karşı yarışılan bir spordur. Oryantiring yapılacak alanda yarışmacıların belirlenmiş hedeflerdeki kontrol noktalarına uğramaları gerekmektedir. Bu hedefler harita üzerinde gösterilir ve yarışmacılar harita ve pusula yardımıyla bu hedeflere sırasıyla ulaşmaya çalışır. Bu hedeflere ulaşırken doğal unsurlar keşfedilir. Ülkemizde bu yarışmalarla ilgilenen kuruluş, Türkiye Oryantiring Federasyonudur.

SORULAR

1. Ana ve ara yönler nelerdir?
2. Oryantiring sporu nasıl yapılır?
3. Oryantiring ilk olarak nerede doğmuştur?
4. Karınca yuvaları sayesinde yönleri nasıl buluruz?
5. Günümüzde en kolay yön bulma yöntemi hangisidir?